
Shivarya Shatakam

शिवार्याशतकम्

Document Information

Text title : Shivarya Shatakam

File name : shivAryAshatakam.itx

Category : shiva, moropanta, shataka

Location : doc_shiva

Author : Mayurakavi or Moropanta

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description/comments : Stotras composed by Moropanta mayUrakavi

Latest update : December 23, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 23, 2023

sanskritdocuments.org

Shivarya Shatakam

शिवार्याशतकम्

(* उपातिच्छन्दः)

काचित्सोमा धवला कृतविषकवला पटीयसी देवी ।
जटिला शशधरनिटिला कुडितकुटिला नमस्या मे ॥ १ ॥

अस्तु निरञ्जनमेकं वस्तु त्रय्याः शिरोभागे ।
अरुणं तरुणीधरुणं विलसत्करुणं तु नः श्रेयः ॥ २ ॥

नैगमपटलीरुढं मनसि निरुढं जगत्त्रय्याः ।
डिमगिरिरत्नसमूढं स्मरति न मूढं कुतश्चेतः? ॥ ३ ॥

अयि! । मामनाथमत्वं करुणाजल्पं प्रभो! पाहि ।
जहि वा विरुदाकल्पं कल्पं कल्पं यमाधरसे ॥ ४ ॥

विषयविषाशनभक्तं विषयिषु यत्तं स्मराराते ! ।
स्मर मां मुडुरनिमित्तं यद्वि तव चित्तं कृपायोनिः ॥ ५ ॥

किं न स्थिन्नं शम्भो ! । यद्वि भवदम्भो विवृद्धोऽसौ ।
परमिडु भवत्परमपरं विद्मो न परम्पराजाले ॥ ६ ॥

विषपीयूषनिडेतन ! । धृतविषडेतन ! भवाराते !
चेतितविष्टपचेतन ! करुणावेतनमिदं कुरु मे ॥ ७ ॥

व्यालाकलितजटालादिडु विधुभालां ददक्षिणो भालात् ।
न हि रे ! कण्ठे कालाकलितकपालात्परं किञ्चित् ॥ ८ ॥

काचित्कदनितमदना चित्सुषसदना तनू गौरी
गौरीशुम्भितवदना यन्तिररदना नमस्या मे ॥ ९ ॥

काचिचिदिडु सदारा दाडितदारा ममेदानीम् ।
करुणापारावारा जगदाकारा पुरः पश्चात् ॥ १० ॥

कपिलः कालीशाली वीटपपाली जगज्जुवः ।

उरिउरमस्तकमाली मनसि कपाली सद्य ध्येयः ॥ ११ ॥
 औरावणोन्टुवर्णा शोभितकर्णा क्षणीन्द्राभ्यां ।
 वामे विलसदपर्णा शिवमितिवर्णा तनुर्ध्वया ॥ १२ ॥
 न वयं वेदविधिज्ञा न च कृतयज्ञाः कृतज्ञा वा ।
 किं स्वाशापटलं पटमकपटमीशं प्रपश्यामः ॥ १३ ॥
 विष्वकरुणावेषा दत्ताशेषा स्वभक्तेभ्यः ।
 शेषाकल्पविशेषा जगतः शेषा तनुः पायात् ॥ १४ ॥
 शमनः श्रेणीशमनी शमदमगमनीयमाडात्त्या ।
 भूतिः कापि च रमणी स्वीकृतरमणी मुद्दे नः स्यात् ॥ १५ ॥
 निरयत्रासनिडन्त्री बुद्धिनियन्त्री मुमुक्षुणां ।
 कलितकलामयतन्त्री गिरिजारन्त्री तनुर्ध्वया ॥ १६ ॥
 बालकलाधरयूला सुलुदनुकूला जगज्जननी ।
 ध्योतयर्भृदुकूला धृतत्रिशूला तनुर्जयति ॥ १७ ॥
 अलसं जडमतिथपलं कितवं धूर्तं शठं लुष्टं ।
 विषमिव विषयिणमपि माभिधेहि त्रिपुरान्तक! स्वपटोः ॥ १८ ॥
 भुजगाऋतुं भुजगाननलं निटिवे विषं कण्ठे ।
 नैव विवेकस्तेऽभूदुर्तुं पद्योः क्षमाभेव ॥ १९ ॥
 त्वत्तो मातुस्तातादिड नो धाता पुरारते ! ।
 नापि च भवतः पातादपरः पातास्ति किं कुर्मः ॥ २० ॥
 वेदावेदितशोधाः प्रत्यग्योधाः शर्णुध्वं मे ।
 अर्धाङ्गाछितदारं परमोदारं मडः श्रेयः ॥ २१ ॥
 तर्कदुर्दुर्दभाञ्ज कर्कशवायां प्रपग्योऽयम् ।
 यश्च्रीकण्ठे तेजसि सत्यपि सिद्धान्तमिच्छन्तः ॥ २२ ॥
 सङ्ख्या सङ्ख्याहीनं सङ्ख्यावन्तो ब्रुवन्तु सङ्ख्ये ।
 पश्यन्त्वथवा वल्लयां वल्लयां भिल्लीयरं कञ्चित् ॥ २३ ॥
 तावद्भूमोऽधर्मस्तावत्कर्माप्यकर्मैव ।
 यावत्रिगुणविलासी निगमनिवासी नुतो नेशः ॥ २४ ॥

यद्विदं निगमविद्यारे स्मृतिसंसारेऽपि यथावत् ।
 तद्विदं निष्पिवाधारं सारं कैलासकुञ्जेषु ॥ २५ ॥
 विषधरविषयविषाहं मामविषाहं धरः स्वपदोः ।
 नो येत्रिभुवनरक्षाणविरुहं भवतोऽद्य भाराय ॥ २६ ॥
 काञ्चिच्चित्तकुटीरे चित्पटपेटीगता मूर्तिः ।
 उद्भटतटिनीमुकुटा घटतो रटतः स्फुटं मेऽस्ति ॥ २७ ॥
 काञ्चिच्चित्तयमत्कृतिरुग्रा सोमासिता काली ।
 स्त्रीपुंस्तनुरधेका चिन्त्यविवेका मुद्दे नस्तात् ॥ २८ ॥
 न छि रे! । कायन चिन्ता त्रिजगच्चिन्तामणिः शम्भुः ।
 अन्तः परितः पुरतः स्फुरति प्रेमणा समाकृतः ॥ २९ ॥
 मन्त्रैः किं किं तन्त्रैरपि किं वेदान्तसिद्धान्तैः ।
 यावत्तत्त्वगुणेषां गुरुश्रयमाशौ न सर्वस्वम् ॥ ३० ॥
 मास्तु भमागमबोधो मास्तु य शोधोऽपि सर्वत्र ।
 अस्तु श्रुतिषु यद्वेदं वस्तु स्वान्ते मृडान्येव ॥ ३१ ॥
 स्मरुडर पुरुडर भव उर शिव मूऽ गिरिशेति अल्पतामत्रे ।
 भृत्यायते सुरेज्यः कालो बालायते सधः ॥ ३२ ॥
 नाहं विभेमि कालान्नो भवजालादपि भ्रष्टः ।
 दीनानाथत्रातरि पातरि शिरसि स्थिते स्थाणौ ॥ ३३ ॥
 शिवदः शम्भुः शङ्कर ईश्वर अवासि सर्वेषु ।
 वामेषु आमद्वेवो देव ! त्वं मत्कृते स्थाणुः ॥ ३४ ॥
 सन्ततमाद्रिनिवासात्कठोरनाम्नावनौ नीतः ।
 अपि काकोलुडरत्वात्करुणाकृपार अवासि ॥ ३५ ॥
 दग्धे द्विविद्धन्दे परितः प्लुष्टेऽपि गोविन्दे ।
 ब्रह्माण्डमण्डपेऽस्मिन्सुबुधे इवेऽश अवे त्वम् ॥ ३६ ॥
 पयसा प्लावितसत्ये दूम वैकुण्ठ आकण्ठे ।
 स्मारितविष्टपवृत्त धर्ता त्वं स्वैव गङ्गायाः ॥ ३७ ॥
 वृन्दायामपि विषणुं तद्भृत्परमेष्ठिनं य कन्यायां ।
 युङ्क्त्वाप्यतो जिगीषुः स्मर्तव्यात्मा स्मरस्वत्तः ॥ ३८ ॥

गर्वाद्यर्भवकर्ता त्वडमिति भावादृतो बोधः ।
 त्वामपि सविधे विमनश्छिन्नः कापालभूषाद्यै ॥ ३९ ॥
 केचिद्भ्रष्टान्ति गुणिनं निर्गुणमेकेऽपि विद्वांसः ।
 निर्णेतुमेव धत्से त्रिगुणीं मुण्डावलिं नित्यः ॥ ४० ॥
 नित्यानित्यविवेके नित्यस्त्वत्तोऽस्ति नैवान्यः ।
 निष्पिलं त्वमेव दग्धा धत्से भस्माङ्गरागाय ॥ ४१ ॥
 भस्मासुरोऽपि कश्चिद्भ्रष्टरशक्तिः पुरा भक्तः ।
 विस्मृतशैवथपेटः कपटी भस्मैव सञ्जातः ॥ ४२ ॥
 भ्यातस्त्वमेव देवस्त्वमेव निष्पिले मडादेवः ।
 रुद्रादन्याभावे स नास्मि विष्णुर्न वा धाता ॥ ४३ ॥
 धातुस्त्वमेव धाता पाता विष्णोश्च विष्णुत्वात् ।
 अपि य उरस्य उरस्त्वं नातस्त्रातः परा काष्ठा ॥ ४४ ॥
 काष्ठावासो वासो यस्य त्रैलोक्यधृलीषु ।
 युक्तं निष्पिले दग्धे शेषावासश्च वासाय ॥ ४५ ॥
 वासो यस्य लृष्टञ्जे भासः सर्वेषु भूतेषु ।
 डासः कालो नृत्यादासस्तस्याडमेकस्य ॥ ४६ ॥
 ऐकस्य द्वे नियमात्कश्चिद्वैपश्चितोऽस्त्वर्थः ।
 जानेऽडं तु यदङ्गे गिरिजागङ्गे तमेवैकम् ॥ ४७ ॥
 ऐको रुद्रः प्रथमा सर्वो रुद्रः परा भूते ।
 परमृग्यञ्जुषोक्ततीनां सिद्धः सिद्धान्त ऐवैकः ॥ ४८ ॥
 ऐकोऽडं तु भडु स्यामनया वाचैव सा सिद्धिः ।
 तस्मात्सिद्धिनिदानं रुद्रं जानन्तु भद्राय ॥ ४९ ॥
 भद्राय राजमुद्रा वेदो भूते शिवः शिवदः ।
 नातः पुमर्थसिद्धिः काचित्कश्चिन्न सिद्धान्तः ॥ ५० ॥
 सिद्धान्तादरदूरं दूरत्वान्नाम पीयूषात् ।
 पीयूषांशुकलाधरधर मां यानाथनाथत्वात् ॥ ५१ ॥
 नाथ ! त्वामनुयातस्याधःपातः कथं मे स्यात् ।

स्याद्यथ दैवनियोगाद्योगाभक्त्याथ मुक्त्या च ॥ पर ॥
 मुक्त्यालमस्तु भक्तिप्रसादलभ्यो ममास्त्वष्टः ।
 ब्रह्माण्डप्रज्वलीजः कैलासाद्रिद्रुमः कश्चित् ॥ प३ ॥
 कश्चिद्भिरिजवल्मीवातो ललितो जगत्पार्श्वैः ।
 स्वान्तालवालवासी स्मृत्या कृतितो भवेत्सद्यः ॥ प४ ॥
 सद्यः पापविनाशः सद्यस्त्रैतापिडी शान्तिः ।
 सद्यः सकलसुखानां सिद्धिर्भविता शिवस्मरणात् ॥ प५ ॥
 स्मरणादेव छि देवा मरणाभ्युक्ताः सुखं येरुः ।
 स्मरणादेव मुनीशाः शम्भोः कारुण्यपात्राणि ॥ प६ ॥
 पात्राणि तानि मन्ये छिमगिरिकन्येशपूर्यानि ।
 शेषाणि भर्षराणि प्रायो विष्णुमूत्रद्विगधानि ॥ प७ ॥
 द्विगधानि भान्ति येषां भसितैर्भालानि भाग्येन ।
 धन्यास्त अेव वन्या नान्यान्मन्यामळे नूनम् ॥ प८ ॥
 नूनं विभूतिकवयाः शिवमृडरुद्रेति द्विव्यास्त्राः ।
 त्रिषु लोकेषु जयन्तः सन्ततमन्तः कृपावन्तः ॥ प९ ॥
 कृपया तेन विमुक्ता ज्यवन्मुक्तास्त अेवैते ।
 येषामन्तःकरणे जगदावरणेश्चरः शम्भुः ॥ ६० ॥
 शम्भुर्भुक्तिलताया माण्डप अेवास्ति निश्चितं कृत्वान् ।
 यस्तामिच्छति कश्चित्सुततं मनसा श्रयेत्स्वस्थः ॥ ६१ ॥
 स्वस्थस्तदेव भविता भविता सिद्धिस्तदा काचित् ।
 सुस्नरकृशिनामविता त्रिजगत्सविता सदा ध्यातः ॥ ६२ ॥
 ध्यातः शुद्धमनोभिः ध्यातः श्रौतार्थविस्तारैः ।
 ज्ञातः परमगुरुभ्योऽस्यातः शम्भोरलं भृत्यः ॥ ६३ ॥
 भृत्यः कृतातिकृत्यः शम्भोरेवास्ति नान्यस्य ।
 कुपिते कदाप्यगस्त्ये सिन्धुर्भिदूषमो जातः ॥ ६४ ॥
 जातो दशावतारी भृगुणा शमोऽपि गोविन्दः ।
 गोविन्दोऽपि यदीयो मधुडा मुरडाथ लक्ष्मीशः ॥ ६५ ॥

लक्ष्मीश्वरोऽथ यकी भगपतिरपि यो जगत्राता ।
 वरदे गौरीरमणो विष्णुर्द्वैत्यान्तको जातः ॥ ६६ ॥
 जातो मरत्यवश्यं मृत्योर्जयित्वा वा निरथी ।
 प्राप्ते कायनिकाये शिवमेवावलम्ब रे येतः! ॥ ६७ ॥
 येतस्तवैव भाग्याऽयक्षुःश्रोत्रास्यमुभ्यानि ।
 सन्तीन्द्रियाणि यावत्तावत्सम्भावयेशानम् ॥ ६८ ॥
 ईशानमेव शरणां व्रजतो मरणां तु भोक्षाय ।
 नो येन्मायावरणं व शिवायरणां विना नश्येत् ? ॥ ६९ ॥
 नश्येत्यापकलापः शिव शिव जमे क्व सन्तापः ?
 स्याद्यथ कोऽपि दुरापः सुमेरुयापः पुरः पश्चात् ॥ ७० ॥
 पश्चात्तापनिमित्तं भ्रूमश्चितं प्रति क्षोभात् ।
 स्मर रे! शिवेति वित्तं भित्त्वा भित्तं तु विषयाणाम् ॥ ७१ ॥
 विषयाणामपि चिन्ता का तव चिन्ता ।
 शिव शिव शिवेति जते शिव अयेवं त्वं न सन्देहः ॥ ७२ ॥
 सन्देहोऽपि न कश्चित्सर्यो रुद्रः श्रुतिर्भूते ।
 तस्माद्भावनयाऽहं बद्धो मुक्तोऽहमित्युक्तिः ॥ ७३ ॥
 उक्तिस्तावद्द्विविधा विधाऽविधात्मिका भवति ।
 विधा शिवपदङ्गुलदाऽविधा संसारभोगाय ॥ ७४ ॥
 भोगायापि श्रेद्ध्यतो दद्यात्स सद्भोगान् ।
 विषयप्रेमजभोगो भुक्तो भवतैव रोगाय ॥ ७५ ॥
 रोगायौषधमकं दृष्ट्वा नैकं वदाम्येतत् ।
 अेका पुण्यत रङ्गा गङ्गा गङ्गाधरोऽप्येकः ॥ ७६ ॥
 अेको वस्तुविवेको धात्रामेकोपनिषदुक्तः ।
 शिवमिति स परिच्छेको न येति भेकोपमो भ्रूते ॥ ७७ ॥
 भ्रूते यस्तु कदाचिच्छिवेति नामाक्षरद्वितयं ।
 तस्य तदेव भवाडे मुक्तिर्भुक्तिश्च मुक्तिश्च ॥ ७८ ॥
 मुक्तिः शमदमसिद्धा यस्याः सिद्धा अपि भ्रष्टाः ।
 भ्रष्टा अपि शिवभक्त्या अष्टारस्ते तु शास्त्राणाम् ॥ ७९ ॥

शास्त्राणि सन्तु दूरं दूरं मन्त्राश्च तन्त्राणि ।
 नेदीयसील येतसि नित्यानन्दे जगत्तन्दे ॥ ८० ॥
 कन्दं छिनत्ति जनुषां भिनत्ति भेदभ्रमं सधः ।
 यश्छति रुपमरुपं चित्तमचित्तामणोः शम्भोः ॥ ८१ ॥
 शम्भोर्ध्यानममन्दं ज्ञानानन्दं नयत्युच्चैः ।
 अश्रममपि तन्मन्दास्त्यजन्ति पापे य युञ्जन्ति ॥ ८२ ॥
 युञ्जन्ति योगमपरे भोगं भुञ्जन्ति यैवान्ये ।
 अस्माकमध्यमङ्गा तृमिगङ्गाधरः कश्चित् ॥ ८३ ॥
 कश्चिच्छिद्येद्भुमाली जटिलो व्याली-सद्व्यालः ।
 शूली भ्रूल्लकपाली विभूतिशाली स नः पायात् ॥ ८४ ॥
 पायादपायलन्ता पुङ्गवगन्ता पुरारातिः ।
 मुनिजनमानसरन्ता मानससन्तापदावाग्निः ॥ ८५ ॥
 दावाग्रेरप्यधिः सम्भवमरणोद्भवो व्याधिः ।
 शान्तिस्तदैव भविता भविता भर्गश्च वैधश्चेत् ॥ ८६ ॥
 येदध नीलकण्ठं भवगजकण्ठीरवं स्मरसि ।
 तर्हि त्वमेव जन्तो! बहुविधमन्तो सुभी भविता ॥ ८७ ॥
 भविता तदैव सर्वं शृणु गतगर्वं किमभ्यन्तः ।
 जपतः सर्वदशर्वं दुःखमसर्वं सुभाय स्यात् ॥ ८८ ॥
 स्याद्विड कोऽपि न पाता पातकपातादलं जाने ।
 दैवाद्भिरिजानेरपरः शपथोऽस्ति तत्पद्योः ॥ ८९ ॥
 पद्योरधरीभूते विधुरीभूतोऽसि येन्नाथ! ।
 कः कटु मधुरीकुरुते त्वत्तोऽप्यन्तरधुरीणस्त्वम् ॥ ९० ॥
 त्वं मे माता तातस्माता भ्राता गुरुर्देवः ।
 त्वं मे श्रुवस्वत्तः परमं परमं न मे किञ्चित् ॥ ९१ ॥
 किञ्चित्साथित्वाश्चित्रितयं तावद्भवत्यर्वाङ् ।
 शिवलिङ्गादेकस्मात्स्फुरन्ति सर्वाणि लिङ्गानि ॥ ९२ ॥
 लिङ्गानि पूर्वदेवैर्देवः सर्वेषु लोकेषु ।

नत्वा उरिउरमुष्यैर्लब्धानीष्टानि निष्ठातः ॥ ९३ ॥

निष्ठा विमलज्ञानं निष्ठा भक्तिश्च वैराग्यं ।

निष्ठैव संशयानां उन्नी निष्ठा शिवं दत्ते ॥ ९४ ॥

दत्ते भावितमन्तर्दत्ते त्वीयेषु कृत्येषु ।

नित्यैव नित्यमीशो यस्तं मत्या श्रयेदन्तः ॥ ९५ ॥

अन्तः शुभमनोभिः सन्तः पश्यन्ति यत्तेजः ।

गौरं तदेव गौरीलम्पटमपटं प्रपश्यामः ॥ ९६ ॥

पश्यन्तस्त्वामीशं के परमीशं प्रपश्यन्ति ।

अभजन्तोऽपि भजन्तं के परमं तं न पश्यन्ति ॥ ९७ ॥

पश्यन्ति शाश्वतं ते पदमिड शम्भोः पदे लग्नाः ।

अपरे पतति सद्यः परितः क्लिश्यन्ति वा भग्नाः ॥ ९८ ॥

भग्नास्त एवं लोके त एव शोके निमज्जन्ति ।

यैरधिवाणि भवानीपतिरिड नानीयते यत्नात् ॥ ९९ ॥

मोदादन्तर्गोधाधरमद्गतो दापतुत्यै ये (?)

धति विषयापनोदानपडस्तो दारभासस्ते ॥ १०० ॥

भासन्त एव वासा येषां वासाय विग्वासाः ।

तेऽपि सुप्नोल्वासा वै शैवा शैवस्य देवताकाराः ॥ १०१ ॥

(अनुष्टुप्छन्दः)

छन्दमार्थापतेरार्थाशतमार्थाः पठन्ति ये ।

ते तु शैवागमार्था नात्र कार्या विचारणा ॥ १०२ ॥

छन्द्याकूतमयूरेशशैवेनाऽऽशैवशासनात् ।

उपगीत्यैव गीतानां गाता वीशः प्रसीदतु ॥ १०३ ॥

छति श्रीरामनन्दनमयूरेश्वरकृतं शिवार्थाशतकं सम्पूर्णम् ।

टिप्पणि

* अस्य शतकस्यैतत्कविकृतत्वे संशते नश्चतः । नास्य नामापि कविलिखितस्वकृतग्रन्थावल्यामुपलभ्यते । न य कापि मातृका । काव्यसङ्ग्राहकारैस्तु शतकमेतद्यथा मुद्रितं तथैवास्माभिर्भुद्यते । सन्ति भव्यत्र भुव्य एवाशुद्ध्यः । अपेक्ष्यन्ते य कश्चित्पिप्ये वार्णाः । यद्यप्यन्ते “छन्दमार्थापतेरार्थाशतम्” छन्द्यादि लिप्यन्ते तथापि तत्परलिखितं स्यादित्यस्ति नो विश्वासः । तादृशस्योल्लेभस्य कुत्राप्येतत्कविकव्येऽदर्शनात् ।

Proofread by Rajesh Thyagarajan

Shivarya Shatakam

pdf was typeset on December 23, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

